

AMERIKAN UNIONISMIN HISTORIALLINEN KATEKISMUS.

(Jatkoa syysk. Tie Vapauteen no.:n)
68. *Mitä muita seurauksia oli edellä kerrotusta liikkeestä?*

Yhtenä tuloksena sellaisesta liikkeestä oli työväen kirjallisuus. Toisena seurauksena, siitä oli yhteiskunnan jakautuminen luokkiin, joka jakautuminen kuitenkin ei sen ajan kirjallisuudessa esiintynyt selvänä. Silloin ihmisten jakautuminen yhteiskunnassa jaettiin 'rikkaisiin ja köyhiin,' eikä riihtäjäloukkaan ja työväenluokkaan. Yleensä käsitettiin, että kaikki yhteiskunnallinen puute ja kurjuus, joista työväestö kärsii, johtuu siitä, että 'riikkaat' kontrolloeraavat valtio koneistoa. Edellisestä luonnollisena johtopäätöksenä oli, että palkkatyöväestö ja 'yleinen kansa', jotka ovat suuri enemmistö, voivat saada korjauksia olosuhteisiinsa poliittisen toiminnan kautta. Valtion todellisen luonteen ja perustan käsittäminen on täydellisesti epäonnistunut aivan meidän päiviimme saakka. Se erheellinen ajatus, että 'heidän äänestyksensä' tuo työläisille oloihinsa parannuksia, on koitettu varmentaa poliittisten johtajien ja porvariston avulla työväestöön horjumattomaksi.

69. *Eikö työläiset käsittäneet taloudellisten järjestöjensä avulla saavuttavansa suurempia saavutuksia?*

Ei. Eivät työläiset käsitä niin vieläkään. Suuret sanat ja fraasit politiikasta saivat voiton v. 1828 ja sitä seuraavina aikoina; ja samanlaiset fraasit voittavat vielä tänäänkin työläiset lähes yhtä varmasti kuin silloinkin.

Silloin työväenliikkeeseen liittyi monia kysymyksiä, joiden luonne ja alkuperä oli poliittinen ja jotka vaativat poliittista toimintaa. Sen aikainen unionismi ei voinut käsitellä sellaisia kysymyksiä taloudellisina. Niitä olivat: 1.) Pakollisen sotapalveluksen vastustaminen. 2.) Velkavankeuden poistaminen. 3.) Koulu-opetuksen laajentaminen. Tämän ajan työläiset luottivat saavansa parhaimman ja pikaisimman ratkaisun tämälaatuksille kysymyksilleen poliittisen koneiston avulla.

70. *Miksi työläiset lainkaan ryhtyivät union järjestämistrettelöihin?*

Työläiset vaistomaisesti tunsivat, että heidän määräävin voimansa on *työvoima* liittyneenä taloudellisiin järjestöihin. Meidän tulee muistaa, että sen aikaiset suuret työväenjoukot eivät voineet ymmärtää yhteiskunnallisia suhteita, joiden uhreina he olivat helposti narrattavissa aivan samoin kuten nykyaikanakin työväestöä hallitaan 'yleisen hyvän' nimessä. Lait ovat tehty ja tehdään rikkaille hyödyksi ja köyhille kuritukseksi. Tämä oli syynä työväen politiikan epäonnistumiseen. He alkoivat menettää sellaiseen politiikkaan luottamustaan. Kuitenkin jo siihen aikaan työläiset vaativat

m. m. 10 tunnin työpäivää poliittisena vaatimuksena.

71. *Esiintyikö kymmenen tunnin liike ainoastaan Philadelphiasa?*

Ei. Philadelphiasa, samoin kuin New Yorkissä sellainen liike sai alkunsa. Mutta näiden kahden järjestön laajentamat solut levisivät yli Uuden Englannin valtioita ja etelän valtioihin, kunnes sen toiminta ulottui Maine'n ja Georgia'n valtioon.

72. *Kuinka kauvan tämä poliittinen liike ilmeni?*

Sitä esiintyi vuosina 1831—1832. Työläiset eivät olleet kyvykkäitä leikkimään poliittista vehkelyä ja vanhain poliittisten puolueiden johtajat valloittivat vanhoilla ja nykyisillä keinoillaan työväen luotettavat johtajat.

73. *Mitä tarkoitusta työväen poliittikka palveli?*

Se palveli herättääkseen ja saadakseen työväestön kaiken toiminnan ja huomion pois teollisuksien piiristä poliittiselle areenalle, missä työväestöstä muodostui kapitalististen politiikkojen leikkikaluja, sekä kaikki heidän pyrkimyksensä käytettiin poliittisten keinottelijoiden hyödyksi.

74. *Mikä hävitti 'työläisten poliittisen puolueen'?*

Uuden Englannin yhdistyneet maanviljelijät, mekanikot ja työläiset. ('New England Association of Farmers, Mechanics and Workers')

75. *Mikä se järjestö oli?*

Sen tarkoituksena oli kaikkien tuottajain unioniin liittäminen. Sen ohjelma oli taloudellinen, sekä poliittinen.

76. *Mitä se oli alkuaan?*

Se kohosi kymmenen tunnin työpäivä-liikkeestä. Kymmenen tunnin työpäivä oli perustettu New Yorkiin ja osittain Philadelphiaan. Bostonin rakennustyöläisten lakko kymmenen tunnin työpäivän saavuttamiseksi hävitettiin uudelleen 1830. Uuden Englannin valtioissa kohosi voimakas liike kymmenen tunnin työpäivän saavuttamiseksi. Mekanikot ja masinistit, R. I. maakunnassa julistivat marrask. 1831, että: 'Jälkeen maalisk. 20 p. v. 1832 he työskentelevät ainoastaan kymmenen tuntia.' Joulukuulla 1831 useilta Uuden Englannin alueilta kokoontui työläisten valitsemia deliikettejä Bostoniin neuvotteluun, missä he julkaisivat kutsun yleisen konventionin pitämiseksi Bostonissa helmikuulla 1832. Tässä konventionissa perustettiin edellä mainittu liike ja äänestettiin kymmenen tunnin työpäivä.

77. *Hyväksyivätkö he jäseniksi muita kun palkkatyöläisiä?*

Kyllä, ja se oli tämänkin liikkeen perusteellinen heikkous. Se suositteli pieniä työnantajia, 'jotka osottautuivat kilpailussa suuriin liikkeisiin nähdessä häviävän ja siitä syystä osoittivat työläisille myötuntoa, saadakseen heidän tukeansa.

78. *Kuin*ka työläiset suhtautuivat tämänlaiseen järjestykseen?

Tästä kertoo raportit, että tehdastyöläiset osottivat sellaiselle liikkeelle vastenmielisyyttänsä. V. 1883 New Haven'in delikeitit toivat konventsioonille seuraavan lausunnon: 'Tehtas kyläkuntien deligeittien poissa-olo antaa syyn peljätä, että tehdastyöläiset ovat alistettu työnantajien hampaisiin he ovat myyty riistäjille, joiden kahleet ovat naulanneet työläiset ja heidän lapsensa kurjuuteen. Tämä Maanviljelijäin ja Mekanikkojen liike on Amerikan työläisten viimeinen toivo. Jos työläiset voisivat nuhdella hävittäjää ja kohdistaa heidän omiin asioihinsa, niin seuraava sukupolvi voisi löytää työläisensä, jotka kukistavat tämän arkaluontoisen kysymyksen, aristokraattisen hallituksen, kylvään sinne mistä jälkeen tulevaiset voivat niittää ja rakentaen sinne, missä heidän seuraajansa voivat asustaa.'

79. *Mikä* oli tämän liikkeen ohjelma?

Kehittää ja määrittellä työväenluokan kysymyksiä ja käsitellä niiden menettelytapoja ja toimenpiteitä. Tasoittaa työtuntien pituutta, että tuntimäärä voitaisiin kaikilla aloilla ja kaikilla alueilla järjestää yleiseksi. Edistää kasvatus ja yleisiä tiedonantovälineitä; vaatia ja toimeenpanna uudistuksia, joitten vaatimusten kilpenä yleensä pidettiin tunnuslause, että me vaadimme 'Vapaan Amerikan oikeuksia.'

Sen tarkoituksena oli, kuten ohjelmassa mainitaan: 'Perustaa jokaiseen valtioon komiteat, joiden tehtävänä on kerätä tilastoja työläismiesten, vaimojen ja lasten kurjista työsuhteista ja työnantajien kurjista hornan luolista, missä työläisiä kidutetaan, sekä julaista tosiasiat sellaisenaan. Myöskin lainlaadinnallisten vaatimusten esittäminen, lyhemmästä työpäivästä, lasten työn rajoittamisesta tehtaissa ja kouluvaatimuksista, sisältyi heidän ohjelmaansa.

80. *Oliko* tämä paikallista liikettä?

Sen perustus ei ollut paikallista. Rakenteeltaan ja toimintaansa nähden se oli tuottajien joukkojärjestö, kuten siitä myöhemmin vuosina raportteeraa Knight of Labor.

Sen toisessa vuosi konventsioonissa, joka pidettiin Bostonin valtio-talolla syyskuulla 1882, oli läsnä delikeittejä, seuraavista valtioista: Conn., R.I., N. H., Me., ja Mass.

Kolmannessa konventsioonissa oli käsiteltävänä m. m. lakkokysymys. Thompsonville Carpet Manuf. Co., Thompsonville, Conn., oli joutunut lakkotilaan. Lakon johtajia vastaan oli nostettu vahingon korvaus vaatimus ja syytöksen alaiset työläiset oli teljetty vankilaan. Heitä syytettiin salaliittoutumisesta liikkeen hävittämiseksi, kun he vaativat lakon avulla lisää palkkaa, joka heiltä kieltettiin. Konventsiooni nimitti komitean julkaisemaan tosiasiat 'The New England Artisan' nimisessä julkaisussa.

Konventsiooni antoi lakkolaisten kysymyksessä

lausunnon, että: 'Se on peljättävä varoitus hornan voimasta, minkä pitäisi pysäyttää.' Seuraava ja viimeinen konventsioni oli 'New England Farmers and Mechanic Association'illa' syyskuul. 1884 Northampton'issa, Mass. Se oli ainoastaan toimenpide minkä avulla toiminta muutettiin poliittisen puolueen pyrkimykseksi. Poliitikot olivat täten onnistuneet kukistamaan jo toisen työläisten taloudellisen liikkeen.

81. *Oliko* 'Uuden Englannin Maanviljelijäin ja Mekanikkojen Yhdistys' vastuunalainen työväentaloudelliseen toimintaan?

Oli. Laivanikkarit, veistäjät, muurarit ja seilien tekijät lyöttäytyivät kymmenen tunnin työpäivän vaatimuksineen lakkoon, kuitenkin onnistumatta vaatimuksissaan. Myöhemmällä työnantajat asettivat laivanikkareita ja veistäjiä vastaan työsulun, syystä, että he olivat jäsenenä edellä mainitussa yhdistyksessä ja poikottivat niitä työnantajia, jotka luuloteltiin olevan suosiollisia union jäsenille.

82. *Onnistuivatko* he poliittisessa tarkoituksessaan?

Sen liikkeen toiminta ei tuottanut tuloksia, minkä sitä voisivat todistaa. Ne reformit, joita he esittivät, olivat ainoastaan äänestys kalastuksessa käytettyjä syöttejä, joiden toimeenpaneminen jäi vallassa olevien puolueiden tehtäväksi. Kapitalistiselta näkökannalta, edellämäinintunlainen työläisten järjestymisen heikentäminen on suuri poliittinen voitto, mutta työläisten luokka näkökannalta se on työväenluokalle tuhoava häviö.

83. *Seurasiko* mikään unioni poliittista toimintaa näinä aikoina?

Kirjanpainajain yhdistykset New York'issa ja Boston'issa seurasivat poliittisia vaatimuksia, mutta se oli irrallista hyvänsuopaisuutta, sillä heidän käytännöllinen toimintansa edelleen seurasi laillistettua unionismia. Vuonna 1833 perustettiin Philadelphian kirjanpainajain yhdistys, jonka alkupe räisenä ja pää-asiallisena toimena oli avustaa ja turvata kisällien palkkakysymyksiä kirjapainoissa.

Myöskin räätäli-kisällien yhdistys jakaantui New York'issa v. 1833. Toimeliaimmat jäsenet muodostivat uuden järjestön nim. 'United Society of Journeymen Tailors.' Heidän tarkoituksensa oli kaiken toiminnan kohdistaminen tuotantoon, mikä on yhteiskunnan perustus. He liittyivät toimintaansa kaupugin keskus unioiden kanssa yhteistoimintaan.

Pennsylvanian 'Society of Journeymen Cabinet Makers' perustettiin v. 1806 ja laillistettiin 1825. Peruslait hyväksyttiin v. 1829, joissa Union tarkoitus ilmeni m. m. seuraavasti: 'Union tulee pyrkiä perustamaan toimintansa järjestääksemme tavarain yleiset hinnat, osoittaaksemme työläisille, että me pyrimme sovitteluun kaikki erimielisyydet työnantajien ja työläisten välillä, sovinnollisella ja tyydyttävällä tavalla.

Philadelphian köydenpunojain yhdistys kokouksessaan v. 1835 päätti ryhtyä järjestämään suu-

tareita, joilla ei ollut uniota ja kaksi kuukautta tämän kokouksen jälkeen suutarit olivat niin paljon jo järjestyneet, että äänestivät lakkoutuakseen vaatien palkan ylennystä.

84. *Oliko sellaisella järjestymisellä sinä aikana mitään merkitystä?*

Käsityöläisten ammattitaito oli aina jatkuvana vaarana, synnyttää riitoja unioissa. Oppiaika käsi viidestä seitsemään vuoteen harjoitusaikaa, ennenkuin oppilas oli n. k. 'täysinoppinut', eli 'kissälli'. Mutta täydellisemmän koneiston astuessa tuotannon palvelukseen, syntyy työnjako, joka vaatii yhä vähemmän täydellistä ammattitaitoa, ja työläinen voi olla työkykyinen vaikka hän ei olekaan ammatissaan täysin oppinut. Toiselta puolen tärkeimmissä ammateissa työnantajat lisäsivät oppilaiden lukua, joille ei tarvinnut maksaa täyttä palkkaa. Se syöksi monet ammattitaitoiset kissallit työttömyyteen. Sellaisesta kehityksestä seurasi kissallien kiihkeä vastustoiminta uusien oppilaiden lisäämiseksi ja niiden oppiajan järjestämiseksi. Edellä mainitunlaiset selkkaukset esiintyivät useissa ammateissa, kuten kirjanpainajain, räätäleiden, köydenpunojain, leipureiden j. n. e. Vaikeasti ratkaistava kysymys oli monissa ammateissa siinä, kun koneiden astuessa tuotantoon työläiset jakaan-

tuivat moniin erilaisiin osatyöryhmiin, joita on vaikea määrittellä mihin unioon he oikeastaan kuuluivat. Entisellä yhden ammatin alalla on nykyään jo tusina eri-ammattiteja, sillä jokainen työkalu on yksinkertaistettu jos emme halua sanoa, että 'työkalut kehitykskulussa ovat yhdistyneenä muodostuneet koneeksi.'

Halvan oppilasvoiman sivuun lisääntyy naistyövoima. Vuonna 1837 oli jo useimmassa kuin sadassa eri-ammattissa naistyöläisiä. Naisia käytettiin m. m. käsilatojain lakkoa särkeämään jo niin varhain kuin 30:nen luvulla Philadelphiasa ja v. 18-33 naisia värvättiin New Yorkin räätälien lakon rikkureiksi. Halpaa vankila työvoimaa käytettiin kukistamaan 'vapaan työvoiman' paikkoja Pensylvanian ja New Yorkin valtioissa. Se oli järjestelmällistä Massachusetts'in valtiossa v. 1805, Vermont'issa v. 1818, Maryland'issä 1811 ja N. H. valtiossa v. 1828. New Yorkin ja Auburn'in vankila orjuus oli niin pitkälle kehitetty, että jo v. 1828 nämät vankilat tuottivat voittoa valtiolle. Conn. valtion vankila tuotti voittoa v. 1828, samoin Sing Sing vankila v. 1835 tuotti voittoa \$29.000. Mitä ajattelette järjestelmästä tehtaissa, missä palkkaorjat pakoitetaan kilpailemaan vankilatorjien kanssa?

BUTTEN TAISTELUIDEN HISTORIASTA.

Kirj. Untamo.

BUTTE, Mont.! Mikä taistelua ja katkeraa 'uokkavihaa muistuttava nimi! Missä tahansa sitä nimeä lausutaankaan, siellä muistetaan vihalla taikka rakkaudella Butten menneitä katkeria taisteluita työn ja pää oman välillä.

Butten jäykkien ja jurojen kuparin kaivajien taistelut A. C. M. (Anacanda Copper Mining Co.) vastaan ovat esiintyneet rajuimpina, cheimpinä ja voimakkaimpina ja päämäärästään tietoisimpina kuin lakkotaistelut muilla teollisuuksien aloilla. Joten meillä on syytä lähemmin tutustua Butten taisteluiden historiaan voidaksemme niistä jotakin oppia.

Butten kuparin kaivajien taisteluiden historia on kyntänyt oman itsenäisen uransa Buttessa, joka nähtävästi viittaa tietä koko Amerikan Proletarialle—tietä minne 'suuntaan' tulevaisuudessa luokkataistelu johtaa ja mitä 'menettelytapaa' tullaan käyttämään järjestynyttä kapitalismia vastaan.

Butten kuparin kaivajien järjestymisessä sekä taistelussa kupari-parooneja vastaan eletään 'kolmannessa aikakaudessa'.

I Lännen Kaivosmies Liiton (A. F. L.) aikakausi.
II Itsenäisten Unioiden aikakausi.

III Industrial Workers of the World (I. W. W.) aikakausi.

Lännen Kaivosmies Liitto.

Metallikaivosteollisuus Yhdysvalloissa alkoi varsinaisemman ja laajemman kehityskautensa ensiaskeleita esittämään 1860 jälkeen. Sisällissodan päätyttyä astui n. k. pohjoisen liiton kauppa ja teollisuus kapitalistit vallan ohjiin. Työläisiä houkuteltiin kaikilla keinoilla kaukasiin erämaihin ja vuoristoihin avaamaan tietä nousevalle Amerikan kapitalismille. Pieniä yhtiöitä perustettiin siellä ja täällä, joiden toimesta ei suinkaan säästetty keinoja, joiden avulla hankittiin työläisiä tuottamaan metallia erämaan vuoristoista.

Ensimmäinen kaivostyöläisten järjestö Amerikassa, sen mukaan kun eräs L. K. L. raportti kertoo, perustettiin v. 1866 Virginia Cityssä, Nev., missä kaivosmiehet samana vuotena taistelivat \$4. alimman palkan.

Seuraavana kaivosmiesten järjestönä esiintyy paikalliset Uniot Etelä Dakotassa v. 1877.

V. 1878 esiintyy näyttämölle Butte, Mont.. Jo silloin Buttessa esiintyvät pienet kaivos yhtiöt kohtelivat työläisiä yhtä kovakouraisesti, kuin nykyinen A. C. M. Co.. Työläisten palkat laskettiin \$3.50:stä \$3.00:een. Kaivostyöläiset kutsuivat